

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 247/2026
11.03.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Татјане Вуковић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због продуженог кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 3. у вези става 1. и члана 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Момчила Ковачевића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Пироту К.бр.18/23 од 08.04.2024. године и Апелационог суда у Нишу 11Кж1 464/24 од 17.10.2024. године и 11Кж1 464/24 од 20.11.2025. године, у седници већа одржаној дана 11.03.2026. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Момчила Ковачевића, па се **УКИДАЈУ** правноснажне пресуде Вишег суда у Пироту К.бр.18/23 од 08.04.2024. године и Апелационог суда у Нишу 11Кж1 464/24 од 17.10.2024. године и 11Кж1 464/24 од 20.11.2025. године и предмет враћа Вишем суду у Пироту на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Пироту К.бр.18/23 од 08.04.2024. године окривљени АА је оглашен кривим због извршења продуженог кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 3. у вези става 1. и члана 61. КЗ и осуђен је на казну затвора у трајању од 1 (једне) године у коју му се урачунава време проведено у притвору од 06.03.2017. године до 15.03.2017. године.

Истом пресудом оштећени Републички фонд за ПИО је ради остваривања имовинскоправног захтева за накнаду штете упућен на покретање парничног поступка. Окривљени је обавезан да на име трошкова кривичног поступка плати Вишем јавном тужилаштву у Пироту износ од 226.925,95 динара, а суду износ од 57.685,00 динара, као и да на име паушала плати суду износ од 15.000,00 динара, а све у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Нишу 11Кж1 464/24 од 17.10.2024. године, делимичним усвајањем жалбе јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Пироту, преиначена је пресуда Вишег суда у Пироту К.бр.18/23 од 08.04.2024. године у делу одлуке о казни, тако што је Апелациони суд у Нишу окривљеног АА за продужено кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 3. у вези става 1. и члана 61. КЗ, за које је оглашен кривим првостепеном пресудом, осудио на казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 6 (шест) месеци у коју му се урачунава време проведено у притвору од 06.03.2017. године до 15.03.2017. године, док су одбијене као неосноване и то у преосталом делу жалба јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Пироту и у целости жалба браниоца окривљеног АА - адвоката Срђана Митића, те је првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Пресудом Апелационог суда у Нишу 11Кж1 464/24 од 20.11.2025. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА - адвоката Момчила Ковачевића, која је изјављена против пресуде Вишег суда у Пироту К.бр.18/23 од 08.04.2024. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Момчило Ковачевић, због повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1), 2) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, те да укине пресуде Вишег суда у Пироту К.бр.18/23 од 08.04.2024. године и Апелационог суда у Нишу 11Кж1 464/24 од 20.11.2025. године и предмет врати првостепеном или другостепеном суду на поновни поступак и одлуку или да преиначи наведене пресуде тако што ће окривљеног АА ослободити од оптужбе или му евентуално изрећи блажу кривичну санкцију и то условну осуду или кућни затвор до 6 месеци.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног суда, основано бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву указује да је побијаним правноснажним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП на штету окривљеног.

Наиме, из побијаних правноснажних пресуда произилази да је у предметном кривичном поступку окривљени АА оглашен кривим због извршења продуженог кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 3. у вези става 1. и члана 61. КЗ и да је осуђен на казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 6 (шест) месеци у коју му се урачунава време проведено у притвору од 06.03.2017. године до 15.03.2017. године. Према чињеничном опису кривичног дела утврђеном у изреци правноснажне првостепене пресуде окривљени АА је у својству службеног лица, на радном месту самостални стручни сарадник за послове матичне евиденције –

координатор Фонда ПИО – Филијале у ..., искоришћавањем свог службеног положаја и прекорачењем границе свог службеног овлашћења, прибавио другим физичким лицима имовинску корист у укупном износу од 13.868.915,83 динара у виду неуплаћених доприноса и неоснованог признавања права на пензију, а Фонду ПИО причинио штету у наведеном износу, а у време, месту и на начин ближе описан у изреци првостепене пресуде.

Основни облик кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. Кривичног законика („Службени гласник Републике Србије“, број 121/2012 од 24.12.2012. године, са ступањем на снагу дана 15.04.2013. године) чини службено лице које искоришћавањем свог службеног положаја или овлашћења, прекорачењем границе свог службеног овлашћења или невршењем своје службене дужности прибави себи или другом физичком или правном лицу какву корист, другом нанесе какву штету или теже повреди права другог. Ставом 3. истог члана прописан је квалификовани облик овог кривичног дела и то ако вредност прибављене имовинске користи прелази износ од 1.500.000,00 динара.

Радња извршења предметног кривичног дела прописана је алтернативно и јавља се у три вида: као искоришћавање службеног положаја или овлашћења, прекорачење граница службеног овлашћења и невршење службене дужности. Искоришћавање службеног положаја или овлашћења постоји када се тај положај или овлашћење користи не због интереса службе, односно остваривања циљева службе, већ ради остваривања неког сопственог интереса или интереса трећег лица или на штету интереса неког лица. То значи да извршилац код овог облика радње извршења остаје у оквирима свог службеног положаја или овлашћења. За постојање другог облика радње извршења је потребно да су границе службеног овлашћења прекорачене и потребно је да то буду радње које су повезане са радњама које је службено лице овлашћено да предузима, а што даље подразумева да те радње прекорачења које се предузимају нису дозвољене и морају бити усмерене на последицу кривичног дела у виду прибављања себи или другом какве користи или у nanoшењу какве штете другом.

Имајући у виду напред наведено, те имајући при томе у виду да је у чињеничном опису кривичног дела окривљени АА оглашен кривим за две законом алтернативно прописане радње извршења предметног кривичног дела и то да је као службено лице искоришћавањем свог службеног положаја и прекорачењем границе свог службеног овлашћења прибавио другим физичким лицима имовинску корист у укупном износу од 13.868.915,83 динара, дакле да је окривљени, поред прве законом алтернативно прописане радње извршења у виду искоришћавања свог службеног положаја, оглашен кривим и за другу законом алтернативно прописану радњу извршења предметног кривичног дела и то за прекорачење границе свог службеног овлашћења, то је у конкретном случају, по налажењу Врховног суда, у изреци правноснажне првостепене пресуде било неопходно навести бланкетну норму - пропис који је својим поступањем повредио окривљени, а везано за облик радње прекорачења граница свог службеног овлашћења, а што у конкретном случају није наведено у чињеничном опису кривичног дела утврђеном у изреци правноснажне првостепене пресуде, а што је неопходно за постојање у радњама окривљеног и овог облика алтернативно прописане радње извршења предметног кривичног дела.

Следствено напред наведеном, првостепени суд и другостепени суд, који је потврдио првостепену пресуду у овом делу, су учинили повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП на штету окривљеног АА.

Стога је Врховни суд, имајући у виду напред наведено, усвојио као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Момчила Ковачевића, те на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП укинуо правноснажне пресуде Вишег суда у Пироту К.бр.18/23 од 08.04.2024. године и Апелационог суда у Нишу 11Кж1 464/24 од 17.10.2024. године и 11Кж1 464/24 од 20.11.2025. године и предмет вратио Вишем суду у Пироту на поновно одлучивање у смислу разлога изнетих у овој пресуди, те се сходно овој одлуци није упуштао у разматрање и оцену осталих повреда закона које су истакнуте у поднетом захтеву браниоца окривљеног.

У поновном поступку суд ће приликом одлучивања имати у виду примедбе из ове пресуде, те ће поступити по истима и најпре отклонити повреду закона на коју му је указано, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, у којој ће о свим чињеницама које су предмет доказивања дати јасне, конкретне и аргументоване разлоге, водећи при томе рачуна о начелу забране преиначења на горе (*reformatio in reius*), прописаном одредбом члана 453. ЗКП.

Са изнетих разлога, Врховни суд је на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Снежана Лазин, с.р.**

**Председник већа-судија,
Милена Рашић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**